

לישועתך קויתי

על שולחנו של הגאון המקובל
איש האלקים הרב שמשון חיים בן הרב נחמן מיכאל נחמני ז"ע
מחבר הספרים הקדושים זרע שמשון ותולדות שמשון

פרשת בשלח תשפ"ב | גליון מס' 327

זוכים לנס הזה.

(זרע שמשון פרשת בשלח, מאמר ח)

אמר אויב ארדוף אשיג אחלק שלל. (שמות טו

ט)

מצאנו בפסוק זה, שחמש תיבות רצופות בו, פותחות באות א'. ויש לנו לתת טעם בדבר.

ויש לרמוז על פי הנודע, כי מלכתחילה היה להם לבני ישראל להתעכב בגלות מצרים, ארבע מאות ושלושים שנים, כמניין חמש פעמים של שם אלהים. הם המה חמש הפעמים, שמוזכר שם אלהים, בפסוקים שלפני מראה הסנה (לעיל פרק ב, פסוקים כג כד כה).

והנה בפועל, היה קושי השעבוד רק חמישית מאותו זמן, היינו פ"ו שנים, כמניין פעם אחת אלהים. מאז שנולדה מרים ועד שיצאו ממצרים. והקדים ה' למהר לגואלם, היות וכבר שקעו במ"ט שערי טומאה, עד שלא היה יכול להשאירם במצרים, אפילו עוד רגע קט. ואכן, כותב בספר 'תורת חיים' (חולין, פרק גיד הנשה), שלכן נגזרו על בני ישראל עוד ארבע גלויות, כדי להשלים את אותם ארבעת החלקים, אשר חסרו בגלות מצרים.

וזה אשר נרמז, בחמשת האלפ"ן שבראש התיבות, בהיותם גם ראשי תיבת אלהים. כי זו היתה טענתו של פרעה ברדפו אחריהם, שעדיין לא הגיע זמנם להיגאל וכי עליהם להשלים, את כל חמשת חלקי הגלות.

לאור זאת נוכל להוסיף ולרמוז, כי כנגד חסד ה' עלינו, שהקדים ומיהר את גאולתנו, אוכלים אנו בליל הסדר, ארבעה כזיתים של מצה. כזית

ויאמינו בה' ובמשה עבדו. (שמות יד לא)

אם במשה האמינו, קל וחומר בה'. ומה תלמוד לומר במשה. ללמדך, שכל המאמין ברועי ישראל, כאילו האמין במי שאמר והיה העולם. (ולקוט שמעוני בשלח רמז רנז)

מקשים העולם, אחר ושאל המדרש 'אם במשה האמינו קל וחומר בה', היה צריך להמשיך ולומר, ומה תלמוד לומר בה'. כי הלא האמונה בה', ניתנת להילמד בקל וחומר ממשה. ואילו האמונה במשה רבינו, לא היינו יכולים ללומדה מן האמונה בה'.

ויש לומר בדרך מחודשת, כי הלא אליבא דאמת, אמונתם של בני ישראל במשה, לא היתה אלא אמונה בה'. שכן, כל מה שעשה משה, היה אומר להם שהוא בשליחות ה'. וכן נאמר מפורשות בפסוק (לעיל ד לא), אחרי דברי משה לישראל, 'ויאמן העם וישמעו כי פקד ה'."

ולכן שואל המדרש, 'מה תלמוד לומר במשה'. רצונו לומר, מה שייך לומר שהאמינו במשה, אחרי שכל מעשיו בשליחות ה'. ואף אם תרצה לומר, שהיתה לבני ישראל אמונה במשה, עד שגם אם היה אומר את הדברים מעצמו, היו מאמינים. מכל מקום קשה, מה שייך עניין זה לכאן, לגאולתם של ישראל.

ומתרץ המדרש, שבא הפסוק ללמדנו לדורות, כי כל מי שמאמין ברועי ישראל, גם במה שאומרים בשם עצמם ולא משמו של הקדוש ברוך הוא, הריהו כמאמין במי שאמר והיה העולם. ומכלל הן אתה שומע לאו. ואף כאן, נעשה הנס לישראל בזכות האמונה במשה רבינו. ובאמת, לו לא היו ישראל מאמינים במשה, אף בדברים שאומר מעצמו, לא היו

ברוך הוא על ישראל, אם הם חוטאים חלילה. מכות מצרים, היו בבחינת עונש ונקמה. ככתוב (תהלים קמט ז) 'לעשות נקמה בגוים'. וכן כתוב במכות מצרים (לעיל יד יח), 'וידעו מצרים כי אני ה' בהכבדי בפרעה ברכבו ובפרשיו'.

שונים הם הייסורים הבאים על ישראל, שאינם אלא כדי לרפאם מחטאיהם, שיחזרו בתשובה ולא ישובו לכסלה עוד. זהו שאמר הפסוק, 'כל המחלה אשר במצרים', לשם עונש ונקמה, 'לא אשים עליך'. 'כי אני ה' רפאך'. שכן, גם בייסורי אותך, אין מטרתי אלא כדי לרפא את חטאיך.

(זרע שמשון פרשת בשלה, מאמר יד)

ראשון, של ברכת המוציא. השני, של אכילת מצה. השלישי, של כורך. והרביעי, של אפיקומן.

כי מצוות אכילת מצה, היא מכוונת כנגד מהירות הגאולה, שלא הספיק בצקם של אבותינו להחמיץ, עד שנגלה עליהם הקדוש ברוך הוא וגאלם. לכן, כנגד מהירות הקדמת הגאולה, טרם נשלמו ארבע חמישיות מזמן הגלות, אוכלים אנו ארבעה כזיתים.

(זרע שמשון פרשת בשלה, מאמר יא)

כל המחלה אשר שמתי במצרים לא אשים עליך כי אני ה' רפאך.

(שמות טו כו)

דברי הפסוק, נראים כסותרים מרישא לסיפא. שכן, תפקידו של הרופא, הוא לרפא את מי שחלה. נשאלת אם כן השאלה, אם לא ישים ה' על ישראל את מחלות מצרים, בשביל מה זקוקים הם לרפואתו.

ויש לפרש, על פי מה שפסק ב'שולחן ערוך' (חושן משפט סימן תכ סעיף כא), 'אם אמר לו המזיק, אני ארפא אותך, אין שומעין לו. אלא מביא רופא אומן ומרפאהו בשכר'. זהו שאמר הפסוק, 'כל המחלה אשר שמתי במצרים לא אשים עליך', מדוע, 'כי אני ה' רפאך'. כלומר, בגלל היותי הרופא שלך, איני יכול מלכתחילה לחבול בך, משום שאחר כך לא יהיה באפשרותי לרפא אותך.

עוד יש לפרש, כי הנה ישנו חילוק מהותי, בין המכות שהוכו מצרים, לבין הייסורים שמביא הקדוש

מכון תולדות שמשון
חלום האחד המבטל חסדי קיימא
רב שמשון יריב בן יריב שמשון מייסד המכון י"ד
תלמוד לרוממה לרוממה

ישמחו ליבות לבקשי ה'

בשעה טובה ומוצלחת
עקב בקשת הציבור הקדוש
העברנו את פעילות הקו 'קול הישועות'
שעל ידי מכון תולדות שמשון
להפצת תורת הזרע שמשון ז"ע
למערכת המנוהלת על ידי חברת ידע פון.

המספר החדש:
קול הישועות
0733-454-554

